

**OŚRODEK
POMOCY**
SPOŁECZNEJ!
W GÓRZE KALWARII

**SPRAWOZDANIE ROCZNE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY W GMINIE
GÓRA KALWARIA ZA 2023 ROK**

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art.179 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej / Dz. U z 2024 r. poz. 177/, który zobowiązuje Burmistrza do złożenia Radzie Miejskiej rocznego sprawozdania z realizacji zadań do dnia 31 marca każdego roku.

Góra Kalwaria, luty 2024 r

Spis treści

Wstęp	2
1. Opracowanie i realizacja 3 - letnich gminnych programów wspierania rodziny	3
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny	3
3) Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczych przez:	3
a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa.	3
b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających	7
c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.....	8
4. Finansowanie:.....	11
b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,.....	11
c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;.....	11
5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;	11
6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;	12
7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy. ..	13
8. Plany i potrzeby związane z realizacją zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz „programu wspierania rodziny w Gminie Góra Kalwaria na lata 2022-2024” na rok 2024 Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przedstawia się następujące potrzeby w powyższym zakresie:.....	13
Wnioski.....	15

Wstęp

W 2023 roku na terenie Gminy Góra Kalwaria realizowane były zadania w ramach Programu Wspierania Rodziny w Gminie Góra Kalwaria na lata 2022 – 2024 . Program skierowany jest do rodzin i dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Góra Kalwaria,

Obowiązująca od 1 stycznia 2012 r. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177, 818) która została uchwalona :" *Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności. Dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci. W przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami".*

Powyższa ustawa porządkuje i reguluje kwestie związane z pomocą dziecku i rodzinie przez państwo i samorządy. System ma za zadanie wzmocnić wsparcie dysfunkcyjnej rodziny biologicznej dziecka, przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, a w konsekwencji w przyszłości ograniczyć liczbę dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo — wychowawczych oraz rodzinach zastępczych. Pomoc dotyczyć ma również rodzin, które sprawują pieczę zastępczą nad dziećmi, pozbawionymi opieki rodzicielskiej. W świetle ustawy obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej (art. 3 ust.1) ww. ustawy. Obowiązek, o którym mowa jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę zadania, mające na celu stworzenie i realizowanie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie, do których w szczególności należy:

1. Opracowanie i realizacja 3 - letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii opracował projekt Programu Wspierania Rodziny na lata 2022 —2024, który został przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej Góry Kalwarii nr LXXIII/651/2022 z dnia 25 maja 2022 r.

2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny

Asystent rodziny zatrudniony na umowę o pracę brał udział w superwizji, polegającej na ustawicznym rozwoju zawodowym pracownika, służącym utrzymaniu wysokiego poziomu świadczonych usług, zachowaniu i wzmacnianiu kompetencji zawodowych, udzielaniu wsparcia, poszukiwaniu źródeł trudności w pracy i możliwości ich pokonywania.

Ponadto brał udział w następujących szkoleniach:

„Współpraca asystenta rodziny i pracownika socjalnego”

„Zadania asystenta rodziny w zakresie pracy z rodziną z problemem uzależnienia”

3) Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczych przez:

a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

Zadaniem asystenta rodziny jest całościowe wspieranie rodziny wychowującej dzieci, zagrożonej wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także poprzez pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności. Bardzo ważnym jest indywidualne podejście do rodziny i jej problemów, co będzie służyło rozwojowi kompetencji wszystkich jej członków – rodziców i dzieci. Rodzina bowiem, jest podstawowym środowiskiem jakie powinno gwarantować dzieciom bezpieczeństwo emocjonalne, dawać im poczucie więzi i doświadczenia niezbędne dla ich prawidłowego rozwoju. Zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, powodujące groźne dysfunkcje, takie jak uzależnienia, przemoc, zaniedbanie, bezradność, mogą prowadzić do konieczności objęcia

dzieci opieką zastępczą. Jednym z narzędzi pracy z rodziną w takiej sytuacji jest wprowadzenie do niej asystenta rodziny.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii w 2023 r. zatrudnionych było 3 asystentów rodziny. Jeden asystent zatrudniony na 1/1 etatu oraz dwóch na umowę zlecenie. Wynagrodzenie dla asystentów wraz z pochodnymi, wyniosło 144.089,04 zł. Zadanie zrealizowano z dotacji w kwocie 23.034,07 zł w ramach programu „Asystent rodziny na rok 2023” oraz z budżetu Gminy w wysokości 121.054,97zł. Działaniami asystenta objętych zostało 39 rodzin z terenu Gminy Góra Kalwaria;

Z dniem 1 stycznia 2017 roku weszła w życie ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Nie odnotowano rodzin objętych wsparciem w formie asystenta rodziny zgodnie z art. 4 § 3 ww. ustawy mówiącym o wsparciu rodzin z dzieckiem o „Ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, o których mowa w ust. 2 pkt. 2 – 4, stwierdza w zaświadczeniu lekarz ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadający specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii”.

W funkcjonowaniu wyżej wymienionych rodzin, zaobserwować można było jedną, bądź wiele z poniższych dysfunkcji:

- niewydolność opiekuńczo – wychowawczą rodziców bądź opiekunów;
- brak umiejętności opiekuńczo-wychowawczych.
- uzależnienia i współuzależnienia w rodzinie;
- bezrobocie w rodzinie;
- choroby i niepełnosprawność występujące w rodzinie;
- przemoc w rodzinie.

Asystent rodziny oraz pracownicy socjalni OPS w roku 2023 podejmowali działania w zakresie: podnoszenia umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodzin oraz promowanie jej prawidłowego modelu :

- analizowania sytuacji rodzin i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie – prowadzenia pracy z rodziną, tworzenie planu pracy z rodziną;
- wspierania rodzin przeżywających trudności;
- współpracy z instytucjami wdrożonymi w życie danej rodziny;
- prowadzenia monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem, wizyty w środowisku

- pomocy w nawiązaniu kontaktu z instytucjami działającymi na rzecz rodziny;
- prowadzenia rozmów z poszczególnymi członkami rodziny oraz z całą rodziną.

W 2023 r. z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii w oparciu o zapisy ustawy o pomocy społecznej skorzystało 143 rodzin z dziećmi, w tym 44 rodziny z dziećmi z terenów wiejskich.

- 48 rodzin ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, w tym 30 rodzin niepełnych oraz 17 rodzin wielodzietnych
- pozostałe powody udzielenia pomocy:

ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie, długotrwała choroba, potrzeba ochrony macierzyństwa, uzależnienia, przemoc w rodzinie, doświadczenie sytuacji kryzysowej,

- 322 osoby w tym: 160 dzieci i 162 osoby dorosłe skorzystały z pomocy w formie gorącego posiłku w ramach Programu Osłonowego „Posiłek w szkole i w domu” ,
- wypłacano świadczenia rodzinne, pielęgnacyjne, rodzicielskie, wychowawcze, zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, świadczeń „Za życiem”, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, dodatki mieszkaniowe, stypendia i zasiłki szkolne,
- wydano 25 decyzji przyznające prawo do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej,
- 14 osób zostało skierowanych do prac społecznie użytecznych, w ramach współpracy z PUP, w wymiarze 40 godzin miesięcznie,
- pomoc w odrabianiu lekcji dla dzieci przez 21 wolontariuszy,
- udzielane wsparcie dla rodzin zagrożonych i doświadczających przemocy poprzez działania Zespołu Interdyscyplinarnego.

W roku 2023 w związku ze zmianą ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej Burmistrz Miasta i Gminy Góry Kalwarii, zarządzeniem nr ORG.0050.196.2023 z dnia 21 września 2023 r. powołał nowy Zespół Interdyscyplinarny w skład którego wchodzi 9 osób. Są to przedstawiciele: Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej, Policji, Oświaty, Sądu, Ochrony Zdrowia, Gminnej Komisji Przeciwdziałania Problemów Alkoholowych. W ubiegłym roku odbyło się sześć posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego. W 2023 roku założono 63 Niebieskie Karty z czego 26 NK zostało założonych przez przedstawiciela jednostki organizacyjnej pomocy społecznej. Pięć zostało założonych przez pracownika socjalnego z Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej (np. Niebieska Linia, POIK) Funkcjonariusze policji podczas interwencji założyli 27 NK. Ponadto do Zespołu Interdyscyplinarnego w 2023 roku wpłynęły 3

Niebieskie Karty założone przez przedstawiciela oświaty oraz 2 karty zostały założone przez przedstawiciela Ochrony Zdrowia W ubiegłym roku powołano 60 grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych, odbyło się 329 spotkań w ramach grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych, kontynuowano 28 procedur rozpoczętych w poprzednich latach, zakończono w 2023 r. 24 procedury Niebieskiej Karty.

Wieloletni Program Wspierania rodziny zakłada realizację Warsztatów Umiejętności Wychowawczych dla rodziców z gminy Góra Kalwaria. Warsztaty umiejętności wychowawczych są ważnym elementem w postępowaniu Sądowym w sprawach dotyczących sprawowania opieki nad dzieckiem. Sąd Opiekunczy zobowiązuje rodziców/opiekunów prawnych do ukończenia warsztatów jako jeden z warunków w postępowaniach sądowych dotyczących dzieci, ich powrotu bądź pozostania w rodzinie biologicznej. Powyższe warsztaty zostały zrealizowane jesienią 2023 r. Był to cykl 10 spotkań z trenerem. W ramach wsparcia, rodzice zwiększyli swoje kompetencje rodzicielskie. Tematy poruszane w trakcie warsztatów:

Granice :Jak wyznaczać dzieciom granice aby mogły bezpiecznie wzrastać i dobrze funkcjonować w społeczeństwie?

Uczucia i emocje: Jak pomóc dziecku radzić sobie z uczuciami i wyrażać je w sposób nieraniący innych?

Zachęcanie do współpracy: Jak zachęcać dziecko do nauki, sprzątanania, wykonywania swoich obowiązków?

Kary i konsekwencje: Czy karać dziecko? Jak karać? Jeżeli nie karać, to jak modyfikować niepożądane zachowania dziecka?

Konflikty i problemy: Jak uczyć dzieci rozwiązywać konflikty z rówieśnikami? Jak rozwiązywać konflikty pomiędzy dzieckiem i rodzicami?

Samodzielność: Jak zachęcać dziecko w każdym wieku do samodzielności? Jak uczyć dziecko odpowiedzialności za siebie i swoje decyzje?

Etykiety i „role” : Jak dostrzegać pozytywne strony naszego dziecka? Jak budować jego poczucie własnej wartości?

Pochwała: Jak chwalić aby budować poczucie własnej wartości dziecka? Jak chwalić by zmotywować do pracy?

W warsztatach udział wzięło 21 osób z czego 14 rodziców ukończyło cykl 10 spotkań i otrzymało zaświadczenie o zakończeniu warsztatów.. Koszt realizacji powyższego zadania wyniósł 4.920,00 zł

Poradnictwo specjalistyczne jest niezbędne w procesie pomocy osobom i rodzinom, które wymagają profesjonalnego wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Celem realizacji poradnictwa specjalistycznego jest poprawa jakości życia osób zwracających się o pomoc, ich rozwój i optymalizacja prawidłowego funkcjonowania indywidualnego, grupowego, rodzinnego, zawodowego, itp. Istotą porady jest tworzenie warunków do odzyskania lub uzyskania przez człowieka potrzebującego możliwości samodzielnego rozwiązywania problemu, podjęcia właściwych decyzji i ich realizacji, a także unikania w przyszłości działań, które prowadzą do problematycznej sytuacji życiowej.

Z poradnictwa specjalistycznego tj. konsultacji z psychologiem w 2023 roku skorzystało łącznie 123 osoby, w tym pomocą psychologiczną objętych zostało 38 dzieci z gminy Góra Kalwaria, oraz 85 dorosłych mieszkańców gminy Góra Kalwaria. Psycholog przyjmował dwa razy w tygodniu po 4 godziny. Koszt realizacji zadania to: 32.020,00 zł.

W zakresie poradnictwa prawnego Gmina podpisała porozumienie z Powiatem Piaseczyńskim na realizację zadania z zakresu administracji rządowej polegającej na udzielaniu nieodpłatnych porad prawnych z których korzystali mieszkańcy Gminy Góra Kalwaria. Radcy prawni przyjmowali mieszkańców od poniedziałku do piątku w godzinach od 08:00 do 12:00. W nieodpłatnym punkcie prawnym mieszczącym się w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii przy ul. rtm. W. Pileckiego 10, udzielono w 2023 r.: 300 porad prawnych, co stanowiło drugie miejsce w powiecie piaseczyńskim pod względem udzielonych porad prawnych.

Ponadto pracownicy socjalni udzielali wsparcia osobom i rodzinom w godzinach pracy tutaj. Ośrodka poprzez udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych, tak aby te osoby i rodziny były zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną trudnej sytuacji życiowej.

Praca z rodzinami prowadzona była przez asystentów rodzin i pracowników socjalnych w oparciu o Procedurę działań podejmowanych przez asystenta rodziny i pracownika socjalnego na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, wprowadzone w życie Zarządzeniem Nr 8/2022/OPS Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii z dnia 18 maja 2022 r.

b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających

Na terenie Gminy Góra Kalwaria w 2023 r. nie szkolono rodzin wspierających oraz nie podpisano umowy z rodziną wspierającą.

c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci

Ośrodek Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii w swoich strukturach prowadzi placówki wsparcia dziennego. W 2023 r. na Świetlice Środowiskowe uczęszczało 83 dzieci, w tym: 38 w Górze Kalwarii oraz 45 w Czersku.

Głównym zadaniem jest wspieranie rodzin zarówno w opiece nad dziećmi, jak i w ich wychowywaniu. Wsparcie udzielane jest przede wszystkim poprzez zapewnienie dzieciom pomocy w nauce oraz zagospodarowanie czasu wolnego, dzięki organizacji różnego typu zajęć. Placówki prowadzone są w formie opiekuńczej, która realizowana jest przez odpowiednio wykwalifikowanych wychowawców.

Wychowankowie to w większości dzieci z rodzin wielodzietnych z różnorodną sytuacją rodzinną. Dzieci uczęszczające na Świetlice potrzebują dużej zachęty do odrabiania lekcji i nauki. Wśród wychowanków jest kilkoro dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi w związku z tym potrzebne jest indywidualne podejście do dziecka. Dzieci są w różnym wieku, często stwarzają problemy wychowawcze, mają trudności w nauce. Wychowawcy wyjaśniają jak nazywać emocje i mówić o nich. Uczą współdziałania w grupie, pomocy młodszemu, szacunku do innych osób. Bardzo dużą wagę przykładają na to aby dzieci czuły się w świetlicy zaopiekowane, zrozumiane, żeby czuły ciepło co skutkuje, iż wychowankowie traktują Świetlicę jak drugi dom.

Zatrudnieni pedagodzy prowadzą zajęcia, dzięki którym dzieci i młodzież uczy się jak radzić sobie z gniewem, frustracją, jak eliminować zachowania agresywne, jak współpracować w grupie. Prowadzone są zajęcia z profilaktyki przeciwdziałania uzależnieniom. Przy pomocy wolontariuszy dzieci i młodzież odrabia prace domowe, rozwija swoje zainteresowania. Świetlice są miejscem zabawy, nauki i integracji. Świetlice umożliwiają korzystającym z nich dzieciom i ich rodzinom stworzenie przyjaznych warunków do rozwoju edukacyjnego, fizycznego i psychospołecznego, a przede wszystkim zapewniają poczucie bezpieczeństwa, którego podstawą jest przekonanie o możliwości uzyskania pomocy. Zajęcia w Świetlicy odbywały się według przygotowywanych miesięcznych planów pracy. Organizacja czasu wolnego realizowana była w ciągu całego roku dla wszystkich podopiecznych świetlicy środowiskowej przez wychowawców. Pedagogzy z Świetlicy Środowiskowej starali się zapewnić różnorodność zajęć w czasie wolnym, tak by podopieczni zdobyli nowe, przydatne umiejętności oraz utrwalili już te posiadane. W trakcie roku szkolnego wychowankowie mogli korzystać z pomocy dydaktycznej wychowawców tj. kompensacja braków w nauce – działanie zostało przeprowadzone przez wychowawców dla wszystkich podopiecznych

Świetlicy Środowiskowej. Wychowawcy pomagali podopiecznym w odrabianiu zadań domowych, w nadrabianiu zaległości w nauce, utrwaleniu poszczególnych partii materiałów. Ponadto u podopiecznych kształtowana była spostrzegawczość, koncentracja, uwaga podczas gier i zabaw dydaktycznych, rozgrywek umysłowych, zagadek, łamigłówek, quizów, gier stolikowych. Duży nacisk kładziono na zajęcia z profilaktyki uzależnień. Z tego względu przeprowadzono pogadanki:

- Ustalenie zasad korzystania z komputerów i telefonów
- „Wpływ alkoholu i nikotyny na zdrowie człowieka”
- „W zdrowym ciele, zdrowy duch – znaczenie sportu dla zdrowia
- „Jestem małym ratownikiem” – podstawy pierwszej pomocy

Dzięki udziałowi w zajęciach plastycznych podopieczni wykonali piękne ozdoby rękodzielnicze między innymi : bombki, figury przestrzenne z papieru, ozdoby na Halloween, kartki okolicznościowe, prace z wykorzystaniem szyszek, żołądzi, przygotowywanie gazetek świetlicowych o tematyce zależnej od pory roku. Dzięki przeprowadzonym zajęciom plastycznym dzieci zdobyły wiedzę praktyczną i teoretyczną na temat różnych form i metod wykorzystywanych do tworzenia dzieł. Dodatkowo, regularnie odbywały się zajęcia profilaktyczne w zakresie uzależnień, niebezpieczeństw czyhających w Internecie, nauka tolerancji i poszanowania innych, nauka asertywności oraz eliminowanie przejawów agresji. Szczególna uwaga została zwrócona na zachowania przejawiające się agresją fizyczną i słowną wśród podopiecznych oraz łamanie podstawowych zasad życia w grupie. Podopieczni mieli również możliwość rozwijać swoją sprawność fizyczną, nauczyć się zasad sportowej rywalizacji poprzez udział w zajęciach sportowych. Między innymi na treningach piłki nożnej w Strefie Aktywności, gdzie pod opieką trenera mogły poznawać i ćwiczyć technikę gry w piłkę nożną. Wychowankowie również brali udział w projekcie „Świetlica na kort”. W ferie zimowe odbył się V Turniej Tenisa Stołowego oraz niezwykle ciekawy pokaz Iluzjonisty. Zostało również zorganizowane wyjście do kina na film „ Wielki zielony krokodyl domowy”. Odbyło się spotkanie z panem Szymonem Krupą i jego wolontariuszami zabawy z wykorzystaniem gier planszowych. Jak co roku z okazji Świąt Wielkanocnych oraz Bożego Narodzenia zostały wykonane upominki dla pensjonariuszy Domu Muzyka Seniora w Kątach. W czerwcu zostało zorganizowane spotkanie z ratownikiem, który pokazał filmy oraz opowiedział o konieczności zachowania szczególnego bezpieczeństwa podczas wypoczynku nad wodą. W części praktycznej dzieci uczyły się udzielania pierwszej pomocy. Zorganizowanych zostało wiele uroczystości dla dzieci między innymi: dyskoteka z okazji Walentynek i Andrzejek, spotkanie Wielkanocne oraz Wigilijne. Dzień Dziecka oraz Mikołajki.

W okresie wakacji dzieci z naszej świetlicy uczestniczyły w dwu tygodniowej kolonii. W czerwcu została zorganizowana całodniowa wycieczka do Bałtowa między innymi oglądaliśmy: Polska w miniaturze – to park miniatur uformowany na kształt Polski, 50 miniatur zamków i pałaców. Prehistoryczne oceanarium – to miejsce, w którym głębia oceanu przenika się z głębią trójwymiarowego przekazu. Zwierzyniec bałtowski – górną część zwiedzaliśmy z pokładu amerykańskiego schoolbusa oraz dolną część zwierzynca. W grudniu został zorganizowany wyjazd do Teatru Capitol w Warszawie na spektakl „ Królowa Śniegu”, po przedstawieniu odbyło się spotkanie z Mikołajem. Dodatkową atrakcją dla dzieci w drodze powrotnej był podwieczorek w McDonald's. Z okazji Świąt Bożego Narodzenia wychowankowie otrzymali paczki świąteczne. Łączny koszt prowadzenia placówek wsparcia dziennego w 2023 roku wyniósł: 340.668,61 zł

4. Finansowanie:

b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,

Zatrudniony na umowę o pracę asystent rodziny w Ośrodku Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii w 2023 r. odbył następujące szkolenia w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych:

- „Zadania asystenta rodziny w zakresie pracy z rodziną z problemem uzależnienia” koszt 350 zł
- „Współpraca asystenta rodziny i pracownika socjalnego”- szkolenie bezpłatne
- Superwizja – umowa partnerska z Polskim Towarzystwem Superwizji Pracy Socjalnej, 00-033 Warszawa, ul. W. Górskiego 1/36- udział bezpłatny w ramach projektu” Wsparcie rozwoju pracowników polskiego systemu pomocy społecznej finansowanego przez UNICEF - Fundusz Narodów Zjednoczonych na rzecz Dzieci, PTSPS realizuje w ramach projektu superwizję pracowników pomocy społecznej.”

c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;

Gmina Góra Kalwaria w 2023 r. nie poniosła kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające.

5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

Obowiązek współfinansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej wprowadza art. 191 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z nim gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka (przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej) wspólnie z powiatem ponosi koszty jego pobytu m.in. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinnych domach dziecka i rodzinach zastępczych. Obowiązek dotyczy dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej po 1 stycznia 2012 r.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Natomiast w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

4) 10% – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

5) 30% – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

6) 50% – w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej. - średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka albo środków finansowych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz środków finansowych na bieżące funkcjonowanie tej placówki.

W 2023 roku Gmina Góra Kalwaria współfinansowała w 2023 r. pobyt 67 dzieci w pieczy zastępczej. Opłacono pobyt w rodzinnej pieczy zastępczej dla 38 dzieci w kwocie 203.433,35 zł. Koszty jakie poniosła Gmina za pobyt 29 dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej wyniósł 604.105.88 zł Ogółem koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej w 2023 r wyniósł: 807.539,23 zł.

6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;

a) sprawozdanie rzeczowo — finansowe z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej; za okres od 01.01.2023 do 30.06.2023 oraz 01.07.2023- do 31.12.2023 r., które zostały przekazane w Centralnej Aplikacji Statystycznej do Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie. Ponadto za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej przekazywano jednorazowe sprawozdania szczegółowe z realizacji przedmiotowych zadań.

7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Pracownicy socjalni wraz z asystentem rodziny na bieżąco monitorują sytuacje dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W tym zakresie Ośrodek współpracuje z instytucjami takimi jak: Komisariat Policji w Górze Kalwarii, Kuratorami zawodowymi oraz społecznymi z Sądu Rejonowego w Piasecznie, Prokuraturą w Piasecznie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie, z pedagogami z placówek oświatowych z terenu gminy oraz powiatu oraz szkołami w których uczą się uczniowie z gminy Góra Kalwaria (dojeżdżają lub przebywają w internacie). Jeżeli istnieje podejrzenie, iż dziecko znajduje się w rodzinie zagrożonej kryzysem następuje wymiana informacji. Następnie ustalana jest sytuacja rodziny. Rodzina wymagająca wsparcia asystenta otrzymuje taką pomoc bezzwłocznie.

8. Plany i potrzeby związane z realizacją zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz „programu wspierania rodziny w Gminie Góra Kalwaria na lata 2022-2024” na rok 2024 Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przedstawia się następujące potrzeby w powyższym zakresie::

1. Kontynuacja zadania związanego z zapewnieniem rodzinom przeżywającym trudności wychowawcze wsparcia i pomocy ze strony asystenta rodziny – utrzymanie zatrudnienia min. trzech asystentów rodziny.
2. Podnoszenie kwalifikacji przez pracowników Ośrodka, a także innych specjalistów zajmujących się pracą z rodziną, pracujących w instytucjach i organizacjach funkcjonujących na terenie gminy Góra Kalwaria. Zapewnienie pracownikom socjalnym i asystentom rodzin pracy pod superwizją.
3. Zapewnienie środków na współfinansowanie pobytu dzieci z terenu naszej gminy w systemie pieczy zastępczej.
4. Kontynuowanie prowadzenia Placówki Wsparcia Dziennego. (Świetlice środowiskowe).
5. Kontynuowanie poradnictwa dla rodziców dzieci sprawiających problemy opiekuńczo-wychowawcze (warsztaty umiejętności wychowawczych)
6. Poszerzenie oferty Poradnictwa Specjalistycznego o następujące formy pomocy:

- psychoterapia rodzinna i małżeńska na terenie gminy lub w miejscu zamieszkania rodziny (chodzi o terapię rodziców z dziećmi) – np. terapia systemowa
- mediacja rodzinna i terapia rodzinna,
- utworzenie grupy wsparcia i samopomocowe.
- zajęcia dla dzieci w zakresie Treningu Umiejętności Społecznych (TUS)

Wnioski

Do osiągnięcia zamierzonych celów, niezbędne jest dalsze współdziałanie osób i jednostek organizacyjnych na terenie gminy Góra Kalwaria działających na rzecz dzieci i rodzin, bowiem jedynie praca zespołowa stanowi kompleksowe wsparcie. Ośrodek Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii będzie realizowała szeroko rozumianą pracę socjalną z rodzinami. Z dotychczasowych obserwacji zauważyć można coraz częstszy problem rodziców/opiekunów dzieci i młodzieży w zakresie braku umiejętności opiekuńczo-wychowawczych.

Praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, nie jest jednorazowym zadaniem, jest to złożony proces, odroczone w czasie, który wymaga współdziałania wielu instytucji oraz osób a także znacznych nakładów finansowych.

Organizacja skutecznego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, sprzyjającego prawidłowemu funkcjonowaniu najbardziej potrzebującym środowiskom na terenie Gminy Góra Kalwaria, jest zadaniem niezmiernie ważnym i priorytetowym.

Systemowe wsparcie umożliwia zapewnienie potrzebującym jednostkom bezpieczeństwa i stabilizacji, wskazuje jak profesjonalnie, stosownie do okoliczności reagować na ludzkie potrzeby. Koncentracja na rodzinie, jej roli, zasobach i deficytach, związana jest z jej fundamentalnym znaczeniem. Rodzina jest podstawową komórką społeczną. Najmniejszą, a zarazem najważniejszą, gdyż to w niej dokonuje się proces wychowania młodego człowieka. Od tego, jak funkcjonuje dana rodzina zależy, jak będzie przebiegał rozwój dziecka i jak ukształtuje się jego osobowość